

Nr. 177 (231) Ketvirtadienis, 1946 m. rugsėjo mėn. 26 II metai

IS PARYŽIAUS KONFERENCIJOS

Londonas. BBC. IX. 25-26 New Yorkas Voice of America IX. 26.
Rytoj susirenka Paryžiaus Konferencija pilnumos posėdžiui. Bus svarstomi 4 didžiųjų siūlymai. Keturi didieji siūlo grięstai nustatyti konferencijos darbo planą. Debatų ilgumas taip pat turi būti apręstas; turi būti nustatytas kalbėtojų skaičius ir jų kalbų didžiausias ilgumas. Keturi didieji mano, kad jei jie gali apriboti savo pasisakymo laiką-tai tą patį gali padaryti ir likusios 17 valstybių. Amerikos spauda džiaugiasi šiais didžiųjų pasiūlymais, nes jei konferencija ir toliau taip dirbtų-tai ji ntekuomet nepasibaigtų. Triesto klausimą sprendžianti komisija nustatė, kad Triesto bus 3 oficialios kalbos: italų, slovėnų ir kroatų. Jugoslavijos atstovai vis kartojant, kad jo vyriausybė nesutiks su jai nepalankiu Triesto klausimu sprendimu, Amerikos atstovas atsakė, jog nei vienas iš Taikos Konferencijos narių neturi veto teisės, todėl ir Triesto klausimas bus išspręstas ne taip kaip Jugoslavija reikalauja, o taip kaip nuspręsta Konferencijos narių dauguma. Vengrijos taikos sutarties komisija nutarė, kad 90 dienų po taikos sutarties pasirašymo aliteriai turės iš Vengrijos atitraukti savo kariuomenę. Vengrija turės įsipareigoti netrukdyti per ją einantiems sąjungininkių transportams. Ka Italijos reparacijas svarstanti komisija nepilna 2/3 dauguma nusprendė reparacijų pagrindą imti 75% padarytų karo nuostolių. JAV atstovas pareiškė, kad jis reikalauja ne daugiau 25% padarytų nuostolių atlyginimo. Italijos kolonijų komisija nusprendė, kad kol kas Italijai teks atsisakyti nuo savo kolonijų, tačiau galutinai tas klausimas bus sprendžiamas tik už metų.

STALINO PAREIŠKIMO ATGARSIAI

Londonas. BBC. IX. 26. New Yorkas Voice of America IX. 26.
Dėl Stalino pareiškimo, pasisakė buv. Anglijos užsienio reikalų ministras Edenas. Jo nuomone Stalino pasisakymas daug padės taikos siekiantiems vakarų diplomatams. Gen. Eisenhoweris irgi džiaugėsi Stalino pareiškimu. Savo kalboje jis pažymėjo atvirumo ir šėdžio laikymosi politikoje reikala. Jis reikalavo nesti senuosius Meterniko ir Talatran'o politikos metodus. Paryžiaus konferencijos dalyviai irgi pareiškė daug vilčių dėl Stalino pareiškimo. Rusija savo prieš vakarų demokratijas nukreiptais veiksmais ir šėdžiais sukėlė didelį nepasitikėjimą, kurį Stalinas dabar nori išsklaidyti. Stalinas daug ko pažadėjo-dabar lieka laukti, kad jis tai ištesėtų. "radio" Voice of America" Paryžiaus korespondentė. "New York Times" rašo, kad šis Stalino pareiškimas yra visai priešingas jo vasario mėnesį pasakytai kalbai, kur jis davė suprasti, kad jo nuomone karas esąs neišvengiamas. Byrnes pavaduotojas Clayton pareiškė, kad Stalino kalba yra labai įdomi ir labai svarbi. Laikraščio nuomone ta kalba iš tiesų esanti įdomi, bet ar ji yra svarbi pareidysianti Rusijos užsienio politika. Iki šiol rusų šėdžiai smarkiai skyrėsi nuo darbų, dabar reikiu jau darbas įrodyti savo gerus norus,"- baigia laikraštis.

Oficialūs Amerikos sluoksniat dar nepareiškė savo nuomonės dėl Stalino pareiškimų. Tačiau ir čia kelbama, kad Stalinas turėtų būti darbas įrodyti Rusijos norą bendradarbiauti su vakariečiais. Žigi šiol rusai norėjo bendradarbiauti su JAV ir Anglija nei kiek nenusileisdami, toks bendradarbiavimas deja nėra prilygtinas nei JAV, nei Anglijai. Rusai galėtų įrodyti savo gerus norus, pakęsėdami savo politiką Paryžiuje ir Saugumo Taryboje.

TRUMPAI IŠ PASAULIO

Londonas, BBC. IX. 26. Štaurės Graikijoje paastrejo neramumat. Vakarinėje Makedonijoje vyriausybės kariuomenė susidūrė su 1.500 vyrų sukilėlių grupe. Anglų kariuomenė kovose nedalyvauja. Graikijos ministras pirmininkas Tsaldaris savo Solonikuose pasakijoje kalboje pareiškė, kad sukilėliai yra tų valstybių reikiami, kurios nori iš Graikijos gauti priejimą prie Egejaus jūros.

- Jugoslavijos vyriausybė paprašė JAV uždaryti savo šinių agentūras Belgrade.

- Pasaulinė maitinimo komisija svarstys ryt Anglijos pasiūlymą visoms tautoms Europoje suteikti lygias prekybos teises. Anglai taip pat siūlė steigti komisiją kuri kontroliuotų Europos prekybą. Tam pasiūlymą pritarė Lenkija, Čekija ir Prancūzija, o Rusija ir Ukraina su juo nesutinka.

- Uždaryta Lenkijos-Čekijos siena, nes per ją per daug bėga žydų. Dabar jie galės per ją perėti tik su specialiais leidimais.

- Gruodžio mėnesio pradėjoje įvyks Lenkijos seimo rinkimai. Mikolaičikas nors ir yra vis smarkčiau puolamas, tačiau pareiškė, kad iš vyriausybės jis nemano pasitraukti. Komunistai pravedė, kad rinkimų tvarka būtų ta pati kuri buvo pirmame tautos pasisakyme. Prieš tai protestuoja ūkininkų partija. Manoma, kad Mikolaičiko partija nesutiks tokiomis sąlygomis dalyvauti rinkimuose.

- JAV vėl tikimasi jūrininkų streiko, 75 laivai dėl to gali neišplaukti į Europą.

New Yorkas Voice of America IX. 26. Prezidentas Trumanas padarė savo metų ketvirtčio pranešimą. Jame jis pašymėjo, kad pasaulis dar nepasiekė taikos. JAV dabar, kai nustos veikusi UNRRA turės rasti būdų padėti atstatyti sugriautą pasaulį, UNRRA yra vargstančios susėpusi 12.800 tūkstančių tonų prekių 72% to viso davė JAV. Šią pagalbą JAV iš toliau turės pasauliui teikti, todėl visi amerikiečiai turi kiek tai yra įmanoma taupyti.

- Vokietijos socialdemokratų laikraštis „SPD Nachrichtenblatt“ išspausdino straipsniuką „Kelias į socializmą“ kurį mes čia paduodam. „Anglijos darbo partijos sekretorius ir vienos Maskvoje viešėjusios delegacijos narys Morgan Philipps, laikraštį „Daily Herald“ aprašo pasikalbėjimą su Stalinu.

Stalinas pasakė: „Yra du keliai, kurie veda į socializmą, vienas į rusiškąjį, kitas į angliškąjį. Rusiškos metodos yra trumpesnės, bet sunkesnės, nes jis surištas su kraujo praliejimu. Angliškos metodos nelieja kraujo, bet yra daug ilgesnės“.

„Mes vistiek patrenkam ilgesnį kelią. Kraujo gana jau tekėjo“, - baigia laikraštis.